

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO – 4113-001-03/2014
D/14/504

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli D/14/504 – Przygotowanie szkół do objęcia dzieci sześciolletnich obowiązkiem szkolnym

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Kontroler Maria Ślufik-Wojtera, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89993 z dnia 16 kwietnia 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Szkoła Podstawowa Nr 7 im. Orłąt Lwowskich w Łodzi, ul. Wiosenna 1, 93-535 Łódź, zwana dalej „Szkołą”

Kierownik jednostki kontrolowanej Jarosław Krajewski, Dyrektor Szkoły

(dowód: akta kontroli str. 3-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, zapewnienie przez Szkołę w roku szkolnym 2013/2014 warunków dla edukacji uczniów sześciolletnich, a także przygotowanie w tym zakresie warunków na rok szkolny 2014/2015.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywnie oceniono w szczególności: podział sal lekcyjnych klas I-III na część edukacyjną i rekreacyjną, wyposażenie sal lekcyjnych w odpowiednie materiały dydaktyczno-naukowe, dostosowanie pomieszczeń sanitarnych do wzrostu dzieci sześciolletnich, dostosowanie wyposażenia sal lekcyjnych do wzrostu uczniów, zapewnienie (w większości obszarów) właściwych warunków bezpieczeństwa i higieny pracy uczniów, zapewnienie dzieciom możliwości korzystania z ciepłego posiłku, zapewnienie odpowiedniej kadry nauczycielskiej dla edukacji uczniów sześciolletnich oraz funkcjonowanie w Szkole miejsca zabaw i placu zabaw, utworzonych w ramach programu „Radosna Szkoła”.

Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła niezapewnienia uczniom najmłodszym bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w Szkole poprzez niedostosowanie do zasad ergonomii mebli szkolnych znajdujących się w stołówce.

NIK zwraca ponadto uwagę na – niestanowiące nieprawidłowości – nieosiągnięcie przez Szkołę części standardów zaleconych przez Ministra Edukacji Narodowej.

Z ustaleń kontroli wynikało bowiem, że niektóre zajęcia dla klas II-III w roku szkolnym 2013/2014 prowadzone były w salach lekcyjnych nieprzystosowanych dla uczniów najmłodszych. W szkole nie zapewniono również wszystkim uczniom klas I możliwości korzystania z osobnego komputera podczas zajęć komputerowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zapewnienie przez szkołę warunków lokalowych i wyposażenia do edukacji uczniów sześciolletnich

1.1. Dysponowanie przez Szkołę salami lekcyjnymi dla oddziałów klas I-III

Wg stanu na czas niniejszej kontroli NIK liczba uczniów w klasach I-III Szkoły wynosiła 266 osób uczących się w 12 oddziałach (po 4 oddziały dla każdej z tych klas).

W projekcie arkusza organizacji Szkoły na rok szkolny 2014/2015 (wg stanu na 28.04.2014 r.) założono, że liczba uczniów w klasach I-III wynosić będzie 269 dzieci, które również będą się uczyć w 12 oddziałach (po 4 oddziały dla każdej z tych klas).

[Dowód: akta kontroli str. 6-7]

W roku szkolnym 2013/2014 w Szkole wyłącznie dla oddziałów klas I-III przeznaczono 6 sal lekcyjnych.

[Dowód: akta kontroli str. 9-14]

Te same sale lekcyjne przeznaczone zostaną dla klas I-III w roku szkolnym 2014/2015.

[Dowód: akta kontroli str. 38]

W roku szkolnym 2013/2014 w Szkole każda z sal lekcyjnych przydzielonych dla klas I-III przypadała dla dwu lub więcej oddziałów tych klas.

[Dowód: akta kontroli str. 9-14]

Dyrektor Szkoły Jarosław Krajewski wyjaśnił, że nauczanie w klasach I-III w roku szkolnym 2013/2014 prowadzone było w systemie „zmianowości” w związku z funkcjonowaniem 12 oddziałów edukacji wczesnoszkolnej w 6 przeznaczonych i przystosowanych do tego salach lekcyjnych. Dodał też, że dodatkowo w przypadku oddziałów sportowych warunkowała to organizacja zajęć treningowych w hali sportowej.

[Dowód: akta kontroli str. 36-37]

Zajęcia uczniów klas II-III Szkoły w roku szkolnym 2013/2014 (poza zajęciami komputerowymi, WF, języka angielskiego i religii, które odbywały się w pracowniach i salach właściwie do nich przygotowanych) prowadzone były również w salach lekcyjnych przeznaczonych dla klas IV-VI, tzn. m.in.:

- zajęcia: edukacji wczesnoszkolnej dla klasy IIb (środa, trzy godziny lekcyjne), nauki j. angielskiego dla klasy IIIc (piątek, jedna godzina lekcyjna), z religii dla klasy IIId (środa, jedna godzina lekcyjna) **prowadzone były w sali lekcyjnej do nauczania matematyki,**

- zajęcia: edukacji wczesnoszkolnej dla klasy IIb (piątek, trzy godziny lekcyjne); religii dla klasy IIb (piątek, 1 godzina lekcyjna); religii dla klasy IIc (czwartek, 1 godzina lekcyjna) **prowadzone były w sali lekcyjnej do nauki historii,**

- zajęcia: z języka angielskiego dla klasy IIId (środa, jedna godzina lekcyjna); religii dla klasy IIIa (poniedziałek, jedna godzina lekcyjna) **odbywały się w sali lekcyjnej do nauczania języka polskiego,**

- zajęcia: z języka angielskiego dla klasy IIIa (czwartek, jedna godzina lekcyjna); z języka angielskiego dla klasy IIId (wtorek, jedna godzina lekcyjna) **prowadzone były w ogólnych salach lekcyjnych,**

[Dowód: akta kontroli str. 9-19]

W związku z zakładanym na rok szkolny 2014/2015 prowadzeniem edukacji wczesnoszkolnej w 12 oddziałach klas I-III przy zastosowaniu - podobnie jak w roku 2013/2014 – 6 sal lekcyjnych przydzielonych tym klasom, dyrektora Szkoły Jarosław Krajewski wyjaśnił, że -ze względu na ciągłą potrzebę tworzenia czterech klas pierwszych - w roku szkolnym 2014/2015 również przewidziana jest organizacja w Szkole zajęć obowiązkowych, podobna jak w roku 2013/2014. Dodał też, że problem ten zostanie

zlikwidowany w momencie pojawienia się możliwości tworzenia mniejszej liczby oddziałów klasy I.

[Dowód: akta kontroli str. 36-37]

1.2. Przewidywanie przez Szkołę „zmianowości” dla oddziałów klas I w roku szkolnym 2014/2015

W projekcie arkusza organizacji Szkoły na rok szkolny 2014/2015 założono, że uczniowie wszystkich 4 oddziałów klasy I (96 dzieci) będą uczęszczać do Szkoły na więcej niż jedną zmianę.

[Dowód: akta kontroli str. 7]

1.3. Przygotowanie zgodnie z zaleceniami podstawy programowej kształcenia ogólnego sal lekcyjnych przeznaczonych w roku szkolnym 2013/2014 dla oddziałów klasy I

W wyniku oględzin, przeprowadzonych w dniu 25 kwietnia 2014 r. ustalono, że sale lekcyjne przeznaczone w Szkole dla oddziałów a, b i c klasy I w roku szkolnym 2013/2014 zostały przygotowane zgodnie z zaleceniami podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonymi rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół¹, zwanym dalej rozporządzeniem w sprawie podstawy programowej, tzn.: sale te składały się z dwu części:

- edukacyjnej, wyposażonej m.in. w tablicę multimedialną oraz tradycyjną, stoliki, krzeselka, komputer z łączem do Internetu, pomoce dydaktyczne, w tym książki, 8 szafek z komorami i półkami, przeznaczonych dla pozostawiania przez uczniów podręczników i pomocy dydaktycznych, sprzęt audiowizualny, licznany,
- rekreacyjnej, wyposażonej m.in. w materace rozkładane do leżenia, pufy dla uczniów do siedzenia, zabawki i gry dydaktyczne, sprzęt sportowy,

[Dowód: akta kontroli str. 20-22]

1.4. Zapewnienie w salach lekcyjnych przeznaczonych dla oddziałów klasy I (poddanych oględzinom) ergonomicznych mebli uczniowskich

Znajdujące się salach lekcyjnych krzesła i stoły przeznaczone dla uczniów klas Ia - Ic zostały trwale oznaczone numerami rozmiaru (numerem 3 lub 4) oraz kodami koloru: żółtym lub czerwonym), tzn. zgodnie z normą PN-EN 1729-1 „Meble. Krzesła i stoły dla instytucji edukacyjnych. Część 1: wymiary funkcjonalne”.

[Dowód: akta kontroli str. 20-22]

Dyrektor Szkoły Jarosław Krajewski, kierując się doświadczeniem, obserwacjami i wywiadami przeprowadzonymi przez pielęgniarkę szkolną, dostosowuje meble dla uczniów klas I wg Polskiej Normy PN-EN 1729-1 ze względu na wzrost dzieci dla dwu rozmiarów: wzrost 1190-1420 mm – 45% udziału mebli w klasie I; wzrost 1330-1590 mm – 55% udziału mebli w klasie I.

[Dowód: akta kontroli str. 7 - 8]

Działania te gwarantowały dostosowanie mebli szkolnych do wymagań ergonomii, stosownie do przepisu § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach², zwanym dalej rozporządzeniem w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

1.5. Miejsce zabaw przeznaczone dla uczniów klas I-III

Szkoła w 2009 r. otrzymała dofinansowanie w ramach rządowego programu „Radosna szkoła” na zakup pomocy dydaktycznych do miejsca zabaw.

[Dowód: akta kontroli str. 23-28]

W trakcie oględzin ustalono, że Szkoła posiada miejsce zabaw dla uczniów klas I-III, przy czym:

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 977,

² Dz. U. z 2003 r. Nr 6 poz. 69, ze zm.,

- miejsce to zostało wydzielone z przestrzeni szkolnej i znajduje się w sali zlokalizowanej na II piętrze Szkoły, na którym też zlokalizowane zostały sale lekcyjne do nauczania klas I-III,
- jest ono dostępne w godzinach pracy Szkoły dla wszystkich uczniów z oddziałów klas I-III,
- miejsce to zostało podzielone na dwie strefy: strefę zaspokajania potrzeby ruchu, rozwijania sprawności motorycznej i koordynacji wzrokowo-ruchowej oraz strefę aktywnej nauki i zabawy. Strefy te wyposażone zostały w pomoce dydaktyczne wymienione w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie form i zakresu finansowego wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia³.

[Dowód: akta kontroli str. 20-21]

1.6. Plac zabaw przeznaczony dla uczniów klas I-III

Szkoła posiada plac zabaw dla uczniów klas I-III dofinansowany w ramach realizacji rządowego programu „Radosna szkoła”, przy czym:

- jest to tzw. duży plac zabaw (wg zapisów załącznika Nr 2 do ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r.),
- plac ten jest ogrodzony na przestrzeni ogólnodostępnej i od ulicy; dostęp do niego jest kontrolowany,
- ogrodzenie i zamknięcie placu jest bezpieczne (brak ostrych krawędzi, wystających drutów siatki),
- nawierzchnia placu jest w dobrym stanie, np. w trakcie opadów atmosferycznych nie tworzą się kałuże i nie zalega błoto,
- nawierzchnia na placu zabaw jest niezanieczyszczona,
- na placu zabaw nie występują ostre krawędzie, spawy, wystające nakrętki,
- urządzenia na placu zabaw są trwale i stabilnie przymocowane do podłoża.

[Dowód: akta kontroli str. 20-21 i 29-33]

1.7. Świetlica szkolna

Szkoła, zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁴, posiada świetlicę, wyposażoną w meble (stoliki, krzeselka) dostosowane do wzrostu uczniów klas I-III. Świetlica zlokalizowana została na parterze Szkoły.

[dowód: akta kontroli str. 20-21]

Cele i zadania świetlicy w Szkole, założenia organizacyjne, prawa i obowiązki uczestnika świetlicy określał Regulamin świetlicy obowiązujący od 03.01.2011 r.

W Regulaminie tym określono m.in., że:

- świetlica szkolna jest częścią szkoły, zapewnia dzieciom zorganizowaną opiekę i wychowanie pozalekcyjne, rozwój zainteresowań, uzdolnień i umiejętności,
- korzystanie z usług świetlicy jest bezpłatne,
- godziny pracy świetlicy powinny być dostosowane do potrzeb środowiskowych i zatwierdzone przez dyrektora Szkoły,
- świetlica realizuje swoje zadania według tygodniowego rozkładu zajęć, ustalanego przez wychowawców,
- zapisu do świetlicy szkolnej dokonuje rodzic/opiekun na podstawie karty zgłoszenia uczestnika świetlicy, który zobowiązany jest określić godziny pobytu dziecka w świetlicy oraz jego powrotu,
- w pierwszej kolejności do świetlicy przyjmowane są dzieci z klasy I-III, których rodzice ze względu na pracę nie są w stanie zapewnić im opieki.

[Dowód: akta kontroli str. 42 -43]

W roku szkolnym 2013/2014 świetlica czynna była w godzinach od 7:00 do 17:00.

[Dowód: akta kontroli str. 43]

W czasie oględzin przeprowadzonych przez kontrolującą w dniu 14 maja 2014 r. – w świetlicy o godzinie 11:20 zajęcia miało 23 uczniów klas I-III. Zajęcia te prowadzone były przez dwu nauczycieli. Nie uczestniczyli w nich uczniowie klas IV-VI.

[Dowód: akta kontroli str. 69]

³ Dz. U. Nr 110, poz. 915, ze zm.,

⁴ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.,

1.8. Możliwość zjedzenia w Szkole ciepłych posiłków przez uczniów klas I-III

Dyrektor Szkoły, wypełniając zapis § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, zorganizował w Szkole stołówkę w celu zapewnienia możliwości spożywania przez wszystkich chętnych uczniów przygotowywanych w Szkole ciepłych posiłków (obiadów). W roku szkolnym 2013/2014 z posiłków takich korzystało m.in. 207 uczniów klas I-III (77,8% ogólnej liczby uczniów z tych klas).

[Dowód: akta kontroli str. 7 i 20-21]

1.9. Przygotowanie stołówki szkolnej do wymagań rozporządzenia MENiS w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach

Pomieszczenie stołówki szkolnej w czasie oględzin było utrzymane w czystości.

[Dowód: akta kontroli str. 20-21]

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi w dniu 07 marca 2014 r. przeprowadził kompleksową kontrolę sanitarną pionu żywieniowego w Szkole. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie higieny produkcji, personelu stołówki, dystrybucji, dokumentacji, zaopatrzenia w wodę, stanu technicznego pomieszczeń i urządzeń kuchni i stołówki.

[Dowód: akta kontroli str. 44-51]

Meble (krzeselka i stoliki) stanowiące wyposażenia stołówki **nie zostały dostosowane** do wzrostu uczniów z klas najmłodszych (na stołówce znajdują się krzesła w rozmiarze Nr 6 – niebieskim, tj. dla wzrostu dziecka (bez butów) wynoszącego od 1590 mm do 1880 mm.

[Dowód: akta kontroli str. 20-21]

1.10. Zapewnianie przez Szkołę uczniom klas I-III możliwości pozostawiania w Szkole części podręczników i przyborów szkolnych

Szkoła w roku szkolnym 2013/2014, stosownie do przepisu § 4a. rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, zapewniała uczniom klas I-III możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych.

Sale lekcyjne wyposażone zostały w szafki (po 8 sztuk), podzielone na komory i półki.

[Dowód: akta kontroli str. 20-21]

1.11. Zapewnienie uczniom klas I bezpiecznego dostępu do pomieszczeń sanitarnych (łazienek i ubikacji)

W roku szkolnym 2013/2014 uczniowie klas I Szkoły, stosownie do dyspozycji § 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, mieli zapewniony bezpieczny dostęp do pomieszczeń sanitarnych (łazienek i ubikacji), tzn. nie musieli w drodze do pomieszczenia sanitarnego opuszczać przeznaczonej dla nich przestrzeni II piętra Szkoły, a pomieszczenia sanitarne widoczne były z drzwi sal lekcyjnych oddziałów klasy I (łazienki i ubikacje zlokalizowano po przeciwnej stronie korytarza II piętra Szkoły niż sale lekcyjne przydzielone klasom I-III).

Pomieszczenia łazienek i WC, z których korzystali uczniowie klas I-III (osobne dla dziewcząt i chłopców) miały zapewnioną ciepłą i zimną bieżącą wodę.

W pomieszczeniach tych w czasie oględzin znajdowały się środki higieny osobistej (mydło, papier toaletowy, ręczniki papierowe).

Urządzenia sanitarnohigieniczne utrzymane były w czystości i w stanie pełnej sprawności technicznej.

Urządzenia te dostosowane zostały do wzrostu uczniów klas I-III.

[Dowód: akta kontroli str. 20-21]

Dyrektor Szkoły Jarosław Krajewski wyjaśnił, że:

- dostosowanie pomieszczeń sanitarnych do potrzeb uczniów rozpoczynających naukę w klasie pierwszej zostało dokonane przy okazji remontu kapitalnego sanitariatów,
- stan sanitarny łazienek jest monitorowany podczas każdej lekcji przez pełniących dyżur na piętrach pracowników obsługi,
- dyrektor Szkoły kontroluje stan tych pomieszczeń na podstawie corocznego grafiku kontroli i odnotowuje ten fakt w zeszycie kontroli wewnętrznej.

[Dowód: akta kontroli str. 36-37]

Analiza zapisów Zeszytu Kontroli Wewnętrznej SP Nr 7 dokonanych w okresie luty – marzec 2014 r. wykazała, że dyrektor Szkoły Jarosław Krajewski dwukrotnie w każdym z ww.

miesiący sprawdzał stan czystości sanitariatów Szkoły i w wyniku tych kontroli nie sformułował uwag i zastrzeżeń.

[Dowód: akta kontroli str. 39]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Mebłe (krzeselka i stoliki) stanowiące wyposażenie stołówki **nie zostały dostosowane** do wzrostu uczniów z klas najmłodszych, ponieważ w stołówce znajdowały się krzesła w rozmiarze Nr 6 – niebieskim, tj. dla wzrostu dziecka (bez butów) wynoszącego od 1590 mm do 1880 mm.

[Dowód: akta kontroli str. 20-21]

Naruszało to przepis § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny stanowiący, że sprzęty, z których korzystają osoby pozostające pod opieką szkoły lub placówki, dostosowuje się do wymagań ergonomii.

Dyrektor Szkoły Jarosław Krajewski wyjaśnił, że funkcjonująca w Szkole stołówka przeznaczona jest dla uczniów uczęszczających do oddziałów klas od I do VI. Obecnie korzysta z obiadów ponad 300 uczniów. W budynku szkolnym nie ma możliwości wyodrębnienia dodatkowego pomieszczenia na oddzielną stołówkę dla klas najmłodszych, a dostosowanie wysokości mebli do potrzeb klas I-II spowodowałoby brak dostosowania tej wysokości dla uczniów klas III-VI. Chcąc zapewnić posiłek wszystkim potrzebującym uczniom w stołówce umieszczono meble dostosowane do wysokości przeciętnego ucznia.

[Dowód: akta kontroli str. 36-37]

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Zajęcia uczniów klas II-III Szkoły w roku szkolnym 2013/2014 prowadzone były również w salach dla nich nieprzystosowanych, tzn. przeznaczonych dla klas IV-VI (co zostało przedstawione w pkt 1.1. wystąpienia).

[Dowód: akta kontroli str. 9-19]

Stanowiło to niezachowanie standardu określonego w pkt 3 „Zalecanych warunków i sposobu realizacji” podstawy programowej kształcenia ogólnego w szkołach podstawowych, zawartych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia w sprawie podstawy programowej.

Dyrektor Szkoły Jarosław Krajewski wyjaśnił, że prowadzenie pojedynczych zajęć z języka angielskiego i religii w pracowniach przedmiotowych wynika z potrzeby stopniowego przygotowywania uczniów klas II i III (klasy pierwsze mają zajęcia tylko w salach przystosowanych do ich potrzeb) do nauki w multimedialnej pracowni językowej lub prowadzenia określonych zajęć katechezy w warunkach stworzonych w pracowni do nauczania religii. Z wyjaśnienia tego wynikało ponadto, że:

- prowadzenie pozostałych pojedynczych dla każdej z klas II-III godzin zajęć edukacji wczesnoszkolnej w pracowniach przedmiotowych wynikało z potrzeby dostosowania organizacji zajęć tak, aby jak najmniejsza liczba dzieci z tych oddziałów kończyła lekcje najpóźniej do godziny 16:30,

- taką organizację narzucało także funkcjonowanie w Szkole oddziałów sportowych.

[Dowód: akta kontroli str. 36-37]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Zapewnienie przez szkołę warunków organizacyjnych do edukacji uczniów sześciolletnich.

2.1. Zachowanie zalecanej w podstawie programowej kształcenia ogólnego liczebności w oddziałach klasy I

W roku szkolnym 2013/2014 (wg stanu na czas niniejszej kontroli NIK) liczba uczniów w oddziałach klasy I kształtowała się w przedziale od 20 osób w klasie Ia do 25 osób

Opis stanu
faktycznego

w klasie Ib. Zachowane zostało więc zalecenie zawarte w pkt 4 „Zalecanych warunków i sposobu realizacji” powołanej już wcześniej podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych.

[Dowód: akta kontroli str. 6]

Analiza zapisów dzienników lekcyjnych klas Ia, Ib, Ic i Id Szkoły z roku szkolnego 2013/2014 wykazała, że w oddziałach Ia, Ib oraz Ic uczyli się uczniowie urodzeni w 2006 r. (odpowiednio: 20, 22 i 18 osób) oraz urodzeni w 2007 r. (kolejno: 4, 3 i 6 osób). Do klasy Id uczęszczali uczniowie urodzeni w 2006 r.

[Dowód: akta kontroli str. 34]

2.2. Zachowanie zaleconej ustawą z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o zmianie ustawy o systemie oraz zmianie niektórych ustaw⁵ planowanej na rok szkolny 2014/2015 liczebności uczniów w klasach I Szkoły

W projekcie arkusza organizacji Szkoły na rok szkolny 2014/2015 założono, że liczebność uczniów w oddziałach klasy I wynosić będzie: 22 osoby w klasie Ia, 24 osoby w klasie Id, a po 25 osób w klasie Ib i Ic.

[Dowód: akta kontroli str. 7]

Planowana na rok 2014/2015 liczebność oddziałów klas I Szkoły uwzględnia przepis art. 61 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, który wejdzie w życie z dniem 1 września 2014 r., stanowiący że zajęcia edukacyjne w klasach I-III szkoły podstawowej od roku szkolnego 2014/2015 są prowadzone w oddziałach liczących nie więcej niż 25 uczniów.

2.3. Powierzenie nauczycielom w roku szkolnym 2013/2014 edukacji w oddziałach klasy I Szkoły

Stosownie do pkt 6 „Zalecanych warunków i sposobu realizacji” podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych, określonych w załączniku Nr 2 rozporządzenia w sprawie podstawy programowej, w roku szkolnym 2013/2014 edukację w poszczególnych oddziałach klasy I powierzono jednemu nauczycielowi, czyli w czterech oddziałach tej klasy wychowawstwo pełniło czterech nauczycieli. Nauczyciele ci prowadzili zajęcia edukacji wczesnoszkolnej, zajęcia komputerowe i z WF.

Dodatkowo w klasach I zajęcia z języka angielskiego prowadzone były przez nauczyciela posiadającego wymagane kwalifikacje, a z religii – przez katechetę.

[Dowód: akta kontroli str. 35 i 75]

2.4. Prowadzenie w roku szkolnym 2013/2014 zajęć świetlicowych dla uczniów klasy I z zachowaniem warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół⁶ (dalej rozporządzenie w sprawie ramowych statutów)

Wg stanu na 13.05.2014 r. - do świetlicy Szkoły (zgodnie z wnioskami wypełnionymi przez rodziców i opiekunów) zapisanych było 207 uczniów klas I-III (71 z klas I, 69 z klas II i 67 z klas III) oraz 15 uczniów klas IV.

Uczniowie zapisani do świetlicy nie zostali przydzieleni do stałych grup wychowawczych. Poszczególne klasy każdego dnia zaczynały i kończyły lekcje o różnych godzinach i w związku z tym podział na grupy uczniów obecnych w świetlicy następował każdego dnia, w zależności od liczby uczniów obecnych na zajęciach i od deklarowanej przez nich aktywności (odrabianie lekcji, zabawy ruchowe, działania plastyczne, zajęcia tematyczne). Świetlica Szkoły zajmuje jedno pomieszczenie, ale przez cały rok szkolny do jej dyspozycji były również sale lekcyjne, sala zabaw, harcówka, sala korekcyjna, biblioteka, boisko i plac

⁵ Dz. U z 2013 r., poz. 1265,

⁶ Dz. U Nr 61, poz. 624, ze zm.,

zabaw, wykorzystywane m.in. w przypadku obecności na zajęciach w świetlicy więcej niż 25 uczniów.

Badaniu w zakresie liczby uczniów przypadających na jednego opiekuna świetlicy szkolnej poddano próbę obejmującą zapisy dzienników świetlicy z jednego wybranego losowo tygodnia roku szkolnego 2013/2014 (od 5 do 9 maja 2014 r.). Stwierdzono, że liczba uczniów w świetlicy przypadająca na jednego opiekuna nie przekraczała 25 osób, stosownie do wymogów określonych w § 7 ust. 2 załącznika nr 2 do ww. rozporządzenia w sprawie ramowych statutów.

Stwierdzono również, że w analizowanym tygodniu w zajęciach w świetlicy głównie uczestniczyli uczniowie klas I-III, a w niektórych zajęciach, oprócz uczniów klas I-III, uczestniczyli również uczniowie klasy IV (2 lub 3 osoby). Na zajęciach tych nie było uczniów klas V-VI.

Wg oświadczenia nauczyciela świetlicy Elżbiety Mętki – uczniowie klasy IV w takich przypadkach łączeni byli z odrabiającymi lekcje uczniami klas III.

[Dowód: akta kontroli str. 6, 71-72]

2.5. Organizacja zajęć edukacyjnych dla uczniów klas I w roku szkolnym 2013/2014

Czas zajęć edukacyjnych dla uczniów klas I Szkoły w roku szkolnym 2013/2014 był indywidualnie dostosowywany przez każdego nauczyciela w zależności od bieżących potrzeb dzieci. Nauczyciel w sposób dowolny, ale zasadny, skracał lub wydłużał zarówno czas trwania zajęć jak i przerw. Stwarzało to możliwość m.in. dla korzystania z Sali zabaw.

[dowód: akta kontroli str. 36-37]

2.6. Korzystanie przez uczniów klas I z pracowni komputerowej

Zajęcia komputerowe dla uczniów klasy I Szkoły w roku szkolnym 2013/2014 prowadzone były w pracowni komputerowej wyposażonej w przeznaczonych dla uczniów 16 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu oraz 1 takie stanowisko przeznaczone dla nauczyciela.

[Dowód: akta kontroli str. 9-10, 15, 20-21]

Z porównania ilości stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej z liczebnością oddziałów klasy I Szkoły w roku szkolnym 2013/2014 wynika, że ilość tych stanowisk nie jest wystarczająca, aby każdy uczeń tych oddziałów miał do dyspozycji w trakcie zajęć osobny komputer z dostępem do Internetu.

[Dowód: akta kontroli str. 6, 20-21]

2.7. Zapewnianie przez Szkołę uczniom klasy I zajęć pozalekcyjnych rozwijających ich indywidualne uzdolnienia

W roku szkolnym 2013/2014 dla uczniów klas I Szkoły w ramach zajęć pozalekcyjnych prowadzone były w tygodniu dwie grupy zajęć:

- a) zajęcia rozwijające uzdolnienia uczniów będące ofertą zagospodarowującą czas wolny,
- b) zajęcia zwiększające i wyrównujące szanse edukacyjne uczniów.

Łącznie prowadzono 32 godziny takich zajęć w 13 formach, w których uczestniczyło 90% uczniów klas I, w tym wszystkie sześciolatki uczestniczące minimum w jednej formie indywidualnych zajęć pozalekcyjnych.

[Dowód: akta kontroli str. 40]

2.8. Funkcjonowanie w Szkole w roku szkolnym 2013/2014 szczególnych rozwiązań sprzyjających budowaniu poczucie bezpieczeństwa uczniów klas I

Sale lekcyjne dla uczniów klas I-III w Szkole w roku szkolnym 2013/2014 zlokalizowane zostały na II piętrze budynku Szkoły przeznaczonym tylko dla uczniów najmłodszych, na którym funkcjonują również sanitariaty dla tych klas, osobne dla dziewcząt i osobne dla chłopców.

Dla tych uczniów wydzielone zostały w szatni Szkoły osobne boksy posiadające wieszaki na odzież, zamontowane na wysokości dostosowanej do wzrostu ucznia.

W Szkole funkcjonuje osobne wejście dla uczniów klas I-III, czynne w godzinach 7:30 – 8:55, tj. w okresie, w którym do Szkoły przychodzi najwięcej uczniów. Uczniowie klas I-III rozpoczynający zajęcia po godzinie 9:00 korzystają z wejścia głównego.

W Szkole zorganizowano świetlicę głównie dla uczniów klas I-III.

[Dowód: akta kontroli str. 69]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Z porównania ilości stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej z liczebnością oddziałów klasy I Szkoły w roku szkolnym 2013/2014 wynika, że ilość tych stanowisk nie jest wystarczająca, aby każdy uczeń tych oddziałów miał do dyspozycji w trakcie zajęć osobny komputer z dostępem do Internetu.

[Dowód: akta kontroli str. 6, 20-21]

Stanowi to niezachowanie standardu określonego w punkcie 11. „Zalecanych warunków i sposobu realizacji” określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia w sprawie podstawy programowej, stanowiącego m.in., że podczas zajęć komputerowych w szkolnej pracowni komputerowej każdy uczeń klas I-III powinien posiadać do swojej dyspozycji osobny komputer z dostępem do Internetu.

Dyrektor Szkoły Jarosław Krajewski wyjaśnił, że obecnie nie ma możliwości doposażenia pracowni komputerowej w dodatkowe komputery z przyczyn finansowych, jak i też warunków lokalowych w pracowni. W klasach IV-VI, w związku z podziałem na grupy, każdy uczeń ma dostęp do komputera. W przypadku podziału klas młodszych na grupy zalecenie to zostanie zrealizowane, ale decyzja ta rodząca skutki finansowe leży w gestii organu prowadzącego.

[Dowód: akta kontroli str. 73-74]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

3. Zapewnienie odpowiedniej kadry nauczycieli do edukacji uczniów sześciolatków

3.1. Posiadanie przez Szkołę wystarczającej liczby nauczycieli z kwalifikacjami wymaganymi do nauczania wczesnoszkolnego

W roku szkolnym 2013/2014 w Szkole zatrudnionych było 15 nauczycieli z kwalifikacjami wymaganymi do nauczania wczesnoszkolnego. Stan ten był wystarczający dla planowanych na rok szkolny 2014/2015 dwunastu oddziałów klas I-III.

[Dowód: akta kontroli str. 7 i 35]

3.2. Doskonalenie zawodowe nauczycieli z zakresu metodyki pracy z dziećmi sześciolatkami

W roku szkolnym 2013/2014 zatrudnieni w Szkole nauczyciele nauczania wczesnoszkolnego uczestniczyli w następujących szkoleniach dotyczących edukacji sześciolatków:

- w szkoleniu zewnętrznym z zakresu emocjonalnego abc sześciolatków uczestniczyła 1 osoba,
- w zorganizowanych w Szkole konsultacjach metodycznych dotyczących oceniania motywującego w klasach młodszych, ze szczególnym uwzględnieniem klas pierwszych, uczestniczyło 12 nauczycieli.

Doskonalenie zawodowe w ww. zakresie zatrudnionych w Szkole nauczycieli nauczania wczesnoszkolnego (zewnętrzne i wewnętrzne) prowadzone było również w latach szkolnych 2008/2009 – 2012/2013. Dotyczyło ono m.in. następujących zagadnień:

- „Szkoła przyjaźnie wspomagająca – propozycje zmian programowych w obszarze EW i wychowania przedszkolnego”,

Opis stanu
faktycznego

- „Planowanie i organizacja pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela zgodnie z nową podstawą programową”,
- "Sześciolatek w szkole".

[Dowód: akta kontroli str. 41]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

4. Realizacja wniosków po kontroli P/12/068 – Przygotowanie gmin i szkół do objęcia dzieci sześciolatków obowiązkiem szkolnym

Opis stanu
faktycznego

Realizacja wniosków pokontrolnych sformułowanych po kontroli P/12/068 przeprowadzonej przez Delegaturę NIK w Łodzi w Szkole w grudniu 2012 r. przedstawiała się następująco:

- 1) realizując wniosek zalecający wydawanie przez dyrektora Szkoły decyzji administracyjnych w przypadkach objęcia obowiązkiem szkolnym dzieci sześciolatków – dyrektor Szkoły Jarosław Krajewski w roku szkolnym 2012/2013 wydał 13 decyzji administracyjnych dotyczących realizacji przez dzieci sześciolatków obowiązku szkolnego w roku szkolnym 2013/2014, a w roku szkolnym 2013/2014 – 6 takich decyzji,

[Dowód: akta kontroli str. 52 - 68]

- 2) w ramach realizacji wniosku zalecającego zabezpieczenie grzejników w pomieszczeniach Szkoły przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym, zgodnie z wymogami § 302 ust. 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie⁷, w poddanych oględzinom salach lekcyjnych przeznaczonych dla uczniów klas I-III oraz klas pozostałych, w stołówce, w świetlicy, w łazienkach oraz szatniach i na korytarzach zainstalowane zostały grzejniki z zabezpieczeniami przed bezpośrednim kontaktem z elementami grzejnymi.

Dowód: akta kontroli str. 54-69]

- 3) zrealizowano wniosek pokontrolny dotyczący sporządzenie przez Dyrektora Szkoły wieloletniego planu doskonalenia zawodowego nauczycieli polegala.

[Dowód: akta kontroli str. 54-69 i 70]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

⁷ Dz. U. Nr 75, poz. 690, ze zm.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸, wnosi o podjęcie działań mających na celu dostosowanie do zasad ergonomii mebli znajdujących się w stołówce Szkoły.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, dnia 23 maja 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

Kontroler/Kontrolerzy
Maria Ślufik-Wojtera
Gł. spec. kp.

Ślufik-Wojtera Maria
.....
Podpis

P. Szewczyk
.....
podpis

⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 82., ze zm.,